

Voer og Nim Herreder
Samt
Stensballegaard Birk.

Horsens d. 4 Oktober 1893.

Til Aarhus Stiftamt.

Hoslagt giver jeg mig den Ære at fremsende Udskrift af Fogedforhør til Oplysning om Fattiglem paa Honum Fattiggaard Niels Andreasen Strømfeldts Dødsmaade og skal jeg ærbødigst indstille, at der ikke fra det Offentliges Side foretages videre i Sagen. Tillige følger Distriktslægens Regning, der bedes anvist og ham tilstillet.

P. H. M.

Udskrift

af

Voer og Nim Herreders samt Stensballegaard Birks
Foged – Protokol.

Aar 1893 den 31 August Eftermiddag kl. 5 blev Voer og Nim Herreds samt Stensballegaard Birks Fogedret sat paa Honum Fattiggaard og i den ordinære Fogeds Forfald administreret af hans kst. Fuldmægtige Chr. Møller i Overværelse af Vidnerne Kusk Morten Kjær af Horsens og Tjenestekarl Christen Jensen Emanuelsen af Honum Fattiggaard.

Hvor da: blev foretaget

Forhør til Oplysning om Fattiglem Niels Andreasen Strømfeldts

Dødsmaade.

Fogden fremlagde Anmeldelsesrapport af g. d. – til Indlemmelse saalydende:

Voer og Nim Herreders samt Stensballegaard Birks Politi:

Rapport.

Aar 1893 Onsdagen den 30 Aug. Eftermiddag Kl. 4 $\frac{3}{4}$ mødte paa Herredskontoret Tjenestekarl Christen Jensen Emanuelsen af Honum Fattiggaard og anmeldte, at Fattiglem paa Honum Fattiggaard Niels Andreasen Strømfeldt i dag, lidt før Middag er funden hængt ved et Dige mellem Gaardejer Søren Nielsens og Fattiggaardens Mark. Komparenten har hørt at Fattiglem Laurs Laursen skal have fundet Afdøde og skaaret ham ned. Komparenten kjørte Liget hjem til Fattiggaarden efter Ordre af Fattiggaardsbestyreren. Komparenten kan i øvrigt ikke give nogen Oplysning. F. V. A.

Horsens den 30 Aug. 1893

ærbødigst Chr. Møller.

Til Hr. Politimesteren for Voer og Nim Herreders samt Stensballegaard Birk.
Fremlagt i Voer og Nim Herreders samt Stensballegaard Birks Fogedret d. 31 Aug. 1893.

Chr. Møller

Distriktslæge Larssen af Horsens var mødt.

I Forening med Distriktslægen besigtigede Fogden først Liget af Afdøde, der henlaa i Fattiggaardens, Ligstue paa en Bænk. Liget var afklædt. Der fandtes ikke paa Liget Spor

af ydre Vold med Undtagelse af en tydelig Hængningsfure omkring Halsen.

Der forevistes et Stykke Reb af den Slags, der sædvanlig bruges til Kotøjer, er 3 Favne langt samt et kort Stykke af samme Slags, i hvis ene Ende der var bundet en Løkke. Det korte Stykke Reb kunde se ud til at være skaaret af det længere Stykke.

Derefter besigtigedes Stedet, hvor Afdøde angaves at være funden hængt. Dette er ved et Dige, der begrænser Fattiggaardens Mark, cr. 300 Alen fra Fattiggaarden. Diget er bevoxet med Tjørn, men ved det paaviste Sted stod paa diget et vildt Æbletræ, temmelig lille og tyndt. Cr. 3 Alen fra Digets Fod er paa Æbletræet en Kløft i Træets Stamme her cr. 2 Tommer tykt.

Distriktslægen afgav den befalede dødsattest.

For Forhøret fremstod:

1. Bestyrer Rasmus Jacobsen af Honum Fattiggaard, 53 Aar gammel der formanet til Sandhed forklarede:

Komparenten har været Bestyrer af Fattiggaarden i 2 Aar. For Tiden er der paa Fattiggaarden 41 Lemmer. Afdøde har i den Tid, Komparenten har været Bestyrer boet sammen ned sin Hustru i et Værelse paa Fattiggaarden.

Afdøde var født i Aaret 1815. Han var saavidt Komparenten veed legemlig og aandelig rask. Han var undertiden i daarligt Humør og var da mut og ordknap. Han tog Del i det forefaldende Arbejde paa Fattiggaarden og var villig til at gjøre, hvad Komparenten bad ham om. Han besørgede Byærinder for Komparenten navnlig for Kjøkkenet. Komparenten kunde undertiden mærke paa ham, at han havde nydt Spiritus, men Komparenten har aldrig set ham stærkt beruset. Afdødes Hustru har fortalt Komparenten at Afdøde ofte, naar han var i daarligt Humør, havde "taget Strikken" eller truet med at skære sig med Barberkniven, men selv har Komparenten ikke opdaget noget i saa Henseende.

Komparenten sendte igaar Morges Kl. cr. 6½ Afdøde til Honum med en Bøtte Smør. Komparenten talte da med ham men mærkede ikke til, at han var i daarligt Humør eller lignende. Da han Kl. cr. 7 kom hjem, saa Komparenten ham igjen, men talte ikke med ham. Komparenten opholdt sig derefter i Marken eller Garden men saa ikke senere noget til Afdøde. Komparenten begav sig ved Middagstid ad Honum til, hvor han skulde til Begravelse, og paa Vejen kom han til Husmand af Honum skov Niels Andersen, som da fortalte Komparenten at Niels Andreasen havde hængt sig, og at han kom forbi Stedet hvor Afdøde hang, og derefter gjorde Anskrig, hvorved Fattiglem Laurs Laursen kom til. Omtrent samtidig kom der Bud fra Fattiggaarden, og Komparenten gik da tilbage. F.V.A.

Fogden bemærkede, at der var bleven leveret ham en Seddel som skulde være funden igaar Eftermiddags paa Afdødes Bord. Denne fremlagdes – til Vedfølge.

2. Afdødes Hustru Ane Margrethe, f. Iversen, 73 Aar gammel der formanet til Sandhed forklarede:

Komparentinden har i cr. 30 Aar været gift med Afdøde og har i denne Tid levet sammen med ham. Af Ægteskabet har de haft 2 børn, det ene er død, den anden en Søn bor paa Merring Mark i Bjerre Herred. Afdøde var legemlig og aandelig rask, men meget hengiven til Nydelsen af Spiritus, dog var han sjeldent stærkt beruset. Afdøde var meget hidsig og opfarende, og naar det kom over ham, skete det ofte, han kunde gribe en Kniv eller Strikke og true med at Tage sig selv af Dage. Komparentinden er rigtig godt tilfreds paa Fattiggaarden og hun er sikker paa at Afdøde ogsaa har været det. De have ogsaa været godt tilfreds med Bestyreren, der har nok en gang imellem kunnet komme lidt Trist mellem Bestyreren og Afdøde, men dette har været ganske ubetydeligt.

Afdøde og Komparenten beboede samme Værelse paa Fattiggaarden. Afdøde stod i gaar Morges op noget før Komparentinden. Komparentinden talte med ham Kl. cr. 6½, lige før han skulde til Honum By med Smør. Han tog da 5 øre ud af sin Pengepung, der laa i Bordskuffen idet han sagde, at han vilde have noget i Flasken og tog Flasken fra Dragkisten, da han gik. Han var da ikke beruset, og Komparentinden syntes, han var i noget godt Humør. Komparentinden saa atter sin Mand omtrent Kl. 9 da de spiste

Mellemmad i Arbejdstiden sammen med flere Andre. Komparentinden kan ikke huske, hun den gang talte med ham, men hun kunde intet usædvanligt mærke ved ham og kunde, heller ikke mærke til at han var beruset. Senere saa Komparentinden ikke noget til ham. Komparentinden opholdt sig igaar Formiddag mest i Arbejdsstuen, men var dog ogsaa nede paa sit Værelse. Komparentinden opholdt sig i Arbejdsstuen, da et Fattiglem ved Navn Wulf kom og fortalte, at Komparentens Mand havde hængt sig.

Forevist den fremlagte Seddel forklarer Komparentinden.

Igaar Eftermiddag var Komparentinden nede hos en Mand ved Navn Søren Jensen Væver paa Hvirring Mark, der er gift med Komparentens udenfor Ægteskab fødte Datter. Da Komparentinden hen paa Eftermiddagen var kommet hjem og opholdt sig paa sit Værelse, kom et Fattiglem ved Navn Petrine ind til Komparentinden og idet hun tog Sedlen ud af et Krus der stod paa Dragkisten, sagde hun til Komparentinden at den havde hun fundet paa Bordet under Afdødes Lommebog, ovenpaa hvilken der igjen havde staaet en Kasse med Værktøj. Komparentinden kan ikke sige om Haandskriften paa Sedlen ligner hendes Mands, men hun siger, at hun Tror ikke, han har skrevet den da hun syntes han var saa godt fornøjet. Hun har ingen Mening om, hvem der ellers kan have skrevet Sedlen.

Paa Anledning tilføjer Komparentinden at hun tror ganske bestemt, at der ikke igaar Formiddags var nogen Uoverenstemmelse mellem Fattiggaards bestyreren og Afdøde. Komparentinden og hendes Mand ere altid kommen godt ud af det sammen i Ægteskabet. Han har jo nok undertiden været meget hidsig, naar der var noget, han ikke syntes om, men det er altid snart gaaet over igen.

F. V. A.

Fogden fremlagde Rapport fra Gendarm Korporal Knudsen af D.D. til Indlemmelse saalydende.

Voer og Nim Herreders samt Stensballegaard Birks Politi:

Rapport

Aar 1893 Torsdagen den 31 August har jeg efter Ordre været paa Honum Fattiggaard for at undersøge Dødsmaaden af Fattiglem Niels Andreasen Strømfeldt.

Fremstod Laurs Laursen 71 Aar gammel Komparenten forklarer, at han har været paa Honum Fattiggaard 4 Aar og kjendte godt Strømfeldt der var paa Fattiggaarden før Komparenten. Komparenten saae sidst Afdøde i Live i Gaar først paa Dagen, da denne kom fra Honum, hvor han havde været i et Ærinde. Komparenten gik Kl. ca. 11 ¼ Formiddag uden for Gaarden og arbejdede, da Husmand Niels Andersen Honum Skov kom og fortalte, at Strømfeldt havde taget Strikken om Halsen nede ved Diget. Komparenten løb strax ned i Marken og traf Strømfeldt liggende paa Ryggen langs op af et Dige der gaar fra Fattiggaarden og i Syd. Strømfeldt havde et Reb (Tøjreret) om Halsen. Komparenten skar strax Rebet over og ved Eftersynviste det sig, at Rebet var lagt om Afdødes Hals med en Rendeløkke, og Rebet var fastbunden i et Æbletræ der stod i Diget. Komparenten troer bestemt, at Strømfeldt var død ad Komparenten skar ham ned.

Efter at Komparenten havde skaaren ham ned, gik han til Fattiggaarden og meldte det passerede, og der blev saa spændt for en vogn og Afdøde hentet hjem herpaa.

Komparenten antager, at det Sted hvor Afdøde har hængt sig er ca. 300 Alen fra fattiggaarden. Afdødes Bene støttede imod Jorden, og saasart Afdøde var skaaren ned sank han sammen. Rebet var fastgjort saaledes om Afdødes Hals, at Lykken sad i nakken.

Komparenten kan ingen Oplysninger give om Grunden til at Afdøde har hængt sig. Komparenten har ikke hørt at Afdøde har yttret Utilfredshed med Opholdet paa Fattiggaarden eller paa anden Maade var kjed af Livet.

F. V. A.

2 Fremstod Boelsmand Niels Andersen 32 Aar gammel boende i Honum Skov, der afhørt i

Sagen forklarer. Komparenten gik i Gaar Formiddag Kl. ca. 11 fra sit Hjem for at gaa til Honum til Begravelse. Da Komparenten var naaet ind paa Fattiggaardens Mark og gik

langs med et Dige i Retning af Fattiggaarden, og var ca. 300 Alen fra denne, saae han at Afdøde Strømfeldt, hvem Komparenten kjendte, ligge langs op af Diget med Ryggen imod dette og at Strømfeldt havde et Reb om Halsen. Om Rebet var fastdjort i et Træ i Diget, tør Komparenten ikke bestemt sige, men han tror dette. Da Komparenten fik Afdøde at se, blev han en Del angst og tabte Fatningen en Del, saa han saae ikke nøjere efter Afdøde, dog tror han, at Strømfeldt var død, da han først saae ham.

Komparenten skyndte sig til Fattiggaarden og traf et Stykke fra denne Fattiglem Laurs Laursen, hvem Komparenten fortalte, at Afdøde laae nede ved Diget med en Strikke om Halsen.

Naar Komparenten ikke strax da han fik Øje paa Afdøde skar denne ned eller paa anden Maade befriede denne fra Strikken eller Rebet, saa skyldes dette alene, at Komparenten blev saa angst og saa forunderlig tilpas, at han intet sandsede. Komparenten kan ingensomhelst Oplysninger give om Grunden til at Afdøde, selv har Berøvet sig Livet. F. V. A.

3. Fremstod Fattiglem Jørgen Iversen 78 Aar gammel der paa anledning forklarede. Komparenten har været paa Honum Fattiggaard i ca. 5 Aar og har i den Tid kjendt Afdøde, Strømfeldt. Komparenten erindrer ikke, at han i Gaar talte med Afdøde, men i Gaar Formiddags Kl. ca. 10, kom Komparenten fra Honum Skov, hvor han havde været i et Ærinde, og gik hjem til Fattiggaarden og traf da Afdøde ca. 100 Alen fra denne. Afdøde gik mod Syd langs med et Dige der løber langs Fattiggaardens Mark. Komparenten og Afdøde gik tæt om ved hinanden, men talte ikke et Ord sammen. Komparenten saae ikke til at Afdøde havde Reb eller Andet hos sig og Komparenten lagde ikke heller Mærke til hvor Afdøde gik hen.

Komparenten kan ingen Oplysninger give om Aarsagen til at Afdøde har selv berøvet sig Livet, han har aldrig hørt at Afdøde har klaget over opholdet paa Fattiggaarden. Komparenten troer ikke at Afdøde var beruset i Gaar da han mødtes med Komparenten.

F. V. A.

4. Fremstod Fattiglem Enken Petrine Marie Andersen 70 Aar gammel paa Anledning Forklarede. Komparenten var i Gaar Eftermiddags efter Ordre af Bestyrens Hustru i færd med at gjøre rent i de forskjellige Stuer og saa da ogsaa i den Stue som Afdøde og hans Hustru beboede. Ved at tørre et Bord af der henstod her, fandt hun, ved at løfte en Kasse med Jerntøj der stod her, en Seddel hvorpaa hun kunde se der stod noget skreven, men selv kan Komparenten ikke læste Skrift og gav derfor Sedlen til Fattiglem Emanuel Nielsen, der læste Sedlen for Komparenten og efter at dette var sket lagde Komparenten Sedlen paa en Dragkiste i Afdødes Stue og da Afdødes Hustru, der ikke var hjemme da Komparenten fandt Sedlen, kom hjem fortalte Komparenten for hende, at hun (Komparenten) havde funden den ommeldte Seddel.

Komparenten med Flere var i Arbejdsstuen paa Fattiggaarden i Gaar Formiddags kl. imellem 9 og 10 for at spise Mellemmad og her var Afdøde ogsaa tilstede og spiste sin Mad og der var da tilsyneladende som han plejer at være og intet usædvanligt at mærke paa denne.

Komparenten har aldrig hørt Afdøde klage over Opholdet paa Fattiggaarden, hverimod han altid har rost Behandlingen de fik her.

F. V. A.

Indmeldes tjenstligst
p. t. Horsens den 31 August
R. Knudsen gnd. Kpr.

Til Her Politimesteren i Voer og Nim Herreders samt Stensballegaard Birk.

Fremlagt i Voer og Nim Herreders samt Stensballegaard Birks Fogedret d. 31 Aug. 1893.

Chr. Møller.

3. Fattiglem af Honum Fattiggaard Laurs Laursen der formanet til Sandhed

forklarede ligesom til den fremlagte Rapport, der forsaavidt oplæstes for og godkjenndtes af ham med følgende Tilføjninger:

Da Komparenten havde skaaret Afdøde ned, knappede han hans Vest op. Han kan ikke sige, om Afdøde var varm, som om han nylig var død, men kold var han ikke.

Komparenten bemærker herved, at Solen skinnede varmt paa Stedet, hvor han hang. Niels Andersen kom hen imod Komparenten i hurtig gang, og da han kom i Nærheden af Komparenten fortalte han, at Niels Andreasen havde hængt sig og gik derefter videre ad Honum til. Han var et stykke fjernet fra Komparenten, saa Komparenten kunde ikke se om han var ophidset.

Komparenten tilføjer paa Anledning, at han er særdeles godt tilfreds paa Fattiggaarden og med Bestyreren. Der blev for 2 Aar siden tilbudt Komparenten Alderdomsunderstøttelse, som Komparenten imidlertid afslog, da Komparenten hellere vilde blive paa Fattiggaarden. Komparenten har aldrig hørt og tror ikke, at Afdøde havde noget udestaaende med noget af de andre Lemmer.

F. V. A.

4. Boelsmand Niels Andersen af Honumskov, der formanet til Sandhed forklarede som til den fremlagte Rapport der forsaavidt oplæstes for og godkjenndtes af ham med følgende Tilføjninger:

Komparenten var ikke mere ind 2 a`3 Alen fra Afdøde, da han saa ham, men Komparenten havde ingen Kniv i Lommen og blev tilmed noget angst, saa Komparenten skyndte sig ad Fattiggaarden til. Komparenten kunde ikke se Laurs Laursen, før han kom et Stykke hen imod Fattiggaarden. Naar Komparenten ikke fulgte med L. Laursen tilbage til Afdøde, da var det, fordi Komparenten var "saa sølle ved det, at han ikke kunde". Komparenten har kun kjendt Afdøde for Anseelse.

F. V. A.

5. Fattiglem Jørgen Iversen af Honum Fattiggaard, 78 Aar gammel der forklarede ligesom til den fremlagte Rapport, der forsaavidt oplæstes for og godkjenndtes af ham.

6. Fattiglem Petrine Marie Andersen der formanet til Sandhed forklarede som til den Fremlagte Rapport, der forsaavidt oplæstes for og godkjenndtes af hende med følgende Tilføjninger:

Sedlen laa, saavidt Komparentinden husker paa Bordet ovenpaa Afdødes Lommebog og under den omtalte Kasse. Da Afdøde igaar Formiddag havde spist Mellemmad, saa Komparentinden ham gaa ind paa sit Værelse, men saa ham ikke komme ud igjen og saa ham overhovedet ikke senere. Komperentinden kan ikke antage andet, end at Afdøde har skrevet Sedlen. Afdødes Værelse var igaar aflaaet, hvilket det plejer at være om Dagen, naar der Ingen var der inde, Afdøde og hans Hustru havde hver en Nøgle til døren, og Bestyreren har ogsaa en Nøgle hvormed han kan lukke Døren op. Da Komparentinden igaar Eftermiddag skulde ind paa Afdødes Værelse, lukkede Bestyreren Døren op for hende.

F. V. A.

7. Sogneraadsformanden Søren Jensen af Rask Mark, der forklarede, at han i 1½ Aar har været Formand for Hvirring – Hornborg Sogneraad, Kmpr. har i denne Tid ikke hørt eller faaet nogen som helst Klage fra Lemmerne paa Fattiggaarden over Opholdet paa denne eller over Bestyreren.

Komparenten har kjendt Afdøde siden 1867. Før denne Tid skal han have været i Tugthuset – formentlig i 25 Aar – navnlig for Tyveri og han skal have opført sig slet i Tugthuset men i den Tid Komparenten har kjendt ham, har han opført sig godt, og Komparenten veed ikke andet, end at han har befundet sig godt paa Fattiggaarden.

Retten hævet.

Vidner.

Chr. Møller.

Morten Kjær. Kristen Jensen Emanuelsen.

Aar 1893 den 28 September Em. Kl. 5 blev Voer og Nim Herreds samt Stensballegaard Birks Fogedret sat paa Embedskontoret i Horsens og i den er Fogeds Forfald adm. af hans krt. Fuldmægtig Chr. Møller med Vidnerne Kontorist Nisted og Sergent Jørgensen, begge af Horsens.

Hvor da: blev foretaget
Forhøret til Oplysning om Fattiglem Niels Andreasen Strømfeldts
Dødsmaade.

Fogden fremlagde en Skrivelse fra Sognepræsten for Hvirring Sogn af 25 de – til
Vedfølge. Retten hævet. Chr. Møller.
Vidnerne: H. Jørgensen H. Nisted.

Herreders samt Stensballe
gaard Birks Foged ret.
28 September 1893.
Chr Møller.

I anledning af æret Skrivelse af 16 ds. angående tilstanden på Honum fattiggård m. skal jeg Tjenstlig meddele, at så vidt jeg kender bemeldte fattiggård, er tilstanden på den særdeles god Lemmerne får en god behandling, god og nærende Kost, ligesom de har gode og ordentlige værelser og senge, samt en forsvarlig beklædning. Således har det været i de mange år, jeg har været medlem af og formand for herværende Sogneråd, og jeg har ikke grund til at formene, at det er anderledes nu. De allerfleste Lemmer har derfor været vel tilfredse med opholdet på fattiggården, og i reglen vil de nødig derfra, når de først er komme der til. At der af og til ?? har været et enkelt lem, der ikke har kunnet finde sig i den orden, der må og skal være på er sådan anstalt, kan jo ikke være anderledes, og det har nok været tilfælde med Niels Andreasen Strømfeldt, der meget ofte viste sig umedgørlig og vilde selv gå i spisekammeret og tage for sig af mad og drikke, hvad der efter forlydende og ganske rimeligt var blevet ham forbudt af den nuværende bestyrer Rasmus Jacobsen. Hvad jeg i øvrigt har kunnet bringe i erfaring, er der i blandt Lemmerne i almindelighed Tilfredshed med ham. Han er en rolig og besindig mand, der ikke i nogen måde fortrædiger Lemmerne, så vidt jeg, der nu ikke har noget med bestyrelsen af eller tilsynet med fattiggården at gøre, men skønner.

Hvirring præstegård d. 25 September 1893.

Kr. D. Konradsen.

Til Vor – Nim Herreder, samt Stensballegård Birk.

En seddel.

AARHUS STIFTAMT.
Skanderborg 7 Oktober 1893.

I Anledning af den med Deres Velbaarentes behagelige Skrivelse af 4ds. hertil indsendt Udskrift af Voer og Nim Herreders samt Stensballe gaard Birks Fogedprotokol indeholdende et Forhen optaget til Oplysning om Fattiglem paa Honum Fattiggaard Niels Andreasen Strømfeldts Dødsmaade undlader man ikke tjenstlig at meddele, at der ikke er Anledning til fra det offentliges Side at foretage videre i denne Sag. Til Herredsfogden i Voer – Nim Herreder.

Fremlagt af Voer – Nim

På sedlen der lå under Afdødes lommebog er der skrevet nogle få ord der ikke kan læses.

Kmpr. eller Cppt. = Komparenten = person, som møder for retten (især: vidne)